

Inskriften tolkas av F. Burman (a. a.) på följande sätt: »Biurn & Rikuntr lapidem erigendum curarunt memoriae Suiafastrī filii sui.»

Inskriftens andra namn har sålunda berett läsare och tolkare besvär. Dybeck antar en felristning **uikuntr** för **uikmuntr**. I *UFT* h. 3 (1873) upptages detta förslag, och dessutom tillägges i en not: »Skulle även kunna läsas: *Vikmantr*, *Vigman*. I Burei kopparstuckne runst. 4 läses: *Rikuntr*, kanske för *Uikuntr*, *Vigund*(?).»

Läsningen **uikuntr** är säker. De båda, som låtit resa stenen, Björn och **uikuntr**, ha varit man och hustru. **uikuntr** är följaktligen ett kvinnonamn. Det bör då sannolikt tolkas som *Vigunnr* med inskott av *d* mellan *nn* och *r*. *d*-inskottet i ljudgruppen *nnr* (och *llr*) är ju allmänt i fornsvenskan, men exemplen från runsvensk tid äro ännu mycket få; jfr t. ex. **pir ontrīa** (Dybeck läser **intrīa**) på D 2: 251 Västra Ledinge, Skederids sn, Uppland, vilket är ett myckelt gammalt belägg. »Der vorgang dürfte der späteren rschw. zeit c. 1100 gehören, denn rschw. beisp. sind sehr selten» (A. Noreen, *Aschw. Grammatik* § 326). Uppfattar man namnet **uikuntr** på det här föreslagna sättet, erhålles ett tidigt exempel på denna ljudutveckling.

Vigunnr är ett ovanligt namn. Det är i Uppland f. ö. icke belagt, men förekommer i en sörmländsk inskrift (Sö 37). Namnets båda sammansättningsleder ingå emellertid var för sig i många namn, den förra leden exempelvis i isl. *Végeirr*, *Végerðr*, *Végestr*, *Végarðr*, *Véfríðr*, *Véfrøðr*, runsv. *Viseti*; den senare i t. ex. isl. *Arngunnr*, *Hergunnr*, *Hildigunnr*, *Hiorgunnr*, *Þorgunnr*, runsv. *Frøygunn* (U 53).

Ordet *fostrsun* är icke känt från någon annan runinskrift. Jfr *fostrī*, m. 'fosterfader, -broder, -son' U 163, Sö 97, DR 125.

Inskriften saknar konsekvens vid beteckningen av gammal diftong: **raisa** men **stin** och **suin**.

205. Angarns kyrka.

Litteratur: B 90, L 471. J. Peringskiöld, *Monumenta* 3, bl. 196; *UFT* h. 3 (1873), s. 9; E. Brate, *Svenska runristare* (1925), s. 120.

Avbildning: P. Helgonius och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds *Monumenta* och B 90).

Runstensfragmentet har legat »i kyrkiedörrn», enligt en anteckning på träsnittet i Peringskiölds *Monumenta*, se fig. 200. Det är den enda uppgift som bevarats om fragmentet. Det har troligen försvunnit redan på 1600-talet. Ungefärliga mått (enligt Helgonius' och Hadorphs skala): 0,70 × 0,35 m.

Inskrift:

... **ilfr · iak**

... *ælf* *hiogg* ...

»... -älv högg ...»

Brate framhåller (*Svenska runristare*, s. 120), att de bevarade runorna innehålla »återstoden av någon annars icke känd ristares uppgift». Ristarens namn är svårt att rekonstruera. Visserligen finnes i runsvenskan och fornsvenskan ett icke ringa antal personnamn på *-ælf*, men de äro kvinnonamn. Av dessa är *Hroðælf* vanligast (se Sö 308 och där cit. litt.). Då man ej har något säkert exempel på att kvinnor ha verkat som runristare, tvingas man måhända att räkna med fel läsning eller felristning. (Det exempel på en kvinnlig runristare som Brate anför, *Svenska runristare*, s. 13, är oriktigt, se U 203.) Brate jämför det fragmentariska ristarnamnet med den »Disalv», som möjligen uppgives som ristare på en runsten vid Jumkils kyrka (B 438, L 169). Han framhåller emellertid själv, att **-ilfr** på U 205 »på grund av **r** och avståndet» torde syfta på en annan ristare.

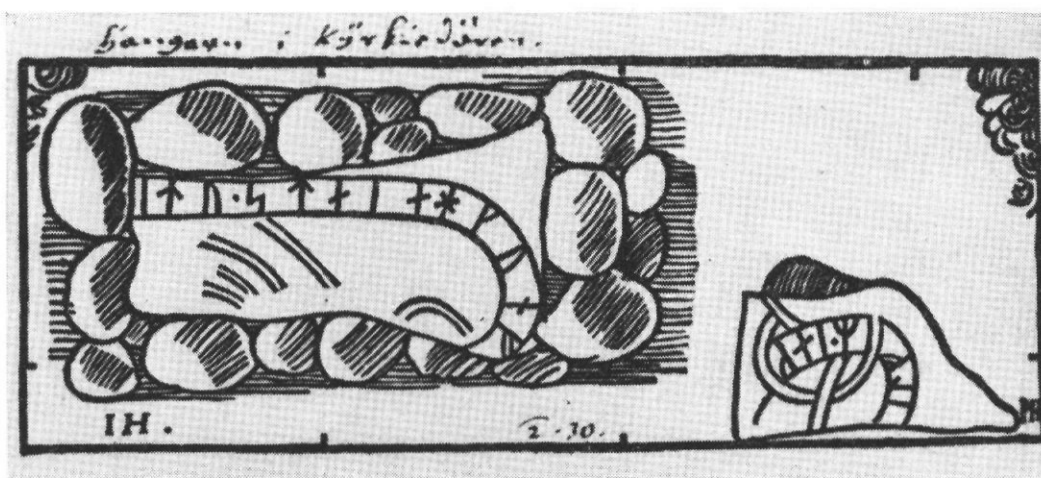

Fig. 200. U 205 (t. h.) och 206 (t. v.). Angarnns kyrka. Efter B 90.

206. Angarnns kyrka.

Litteratur: B 90, L 470. J. Peringskiöld, *Monumenta* 3, bl. 196; UFT h. 3 (1873), s. 9.

Avbildning: P. Helgonius och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds *Monumenta* och B 90).

Runstensfragmentets plats anges, genom en anteckning på träsnittet i Peringskiölds *Monumenta*, vara: »Hangarn i kyrkiedörrn», se fig. 200. Det är vår enda uppgift om fragmentet, som troligen försvunnit redan på 1600-talet. Ungefärliga mått (enligt Helgonius' och Hadorphs skala): 1,05 × 0,70 m.

Inskrift:

... itu · staia hkun f ...

... (l)etu stæin haggva ...

»... läto hugga stenen ...»

Till läsningen: Ristaren, troligen ej avritaren, har i 8 a och 12 n gjort sig skyldig till den relativt vanliga förväxlingen av tecknen för a och n. Man kan lägga märke till, att förväxlingen har skett nära och i runslingans krökning.

207 och 208. Råcksta, Angarnns sn.

Pl. 129, 130.

Litteratur: B 93, 95, L 475, 476, D 2:114, 115. J. Peringskiöld, F 1 5:1 s. 21, *Monumenta* 3, bl. 197; O. Celsius, SR 2, s. 92, 605; C. C. Rafn, *Nordiske Runemindesmærker*, s. 79 f. (*Runeindskriften i Piræus*, s. 159 f.); G. Stephens, ONRM 2, s. 927, ONRM 3, s. 358; R. Dybeck, *Runa* (fol.) h. 5, s. 71; UFT h. 3 (1873) s. 10; *Corpus Poeticum Boreale*, ed. by G. Vigfusson, s. 371, 572; S. Bugge och E. Brate, *Runverser* (ATS 10), s. 34 not 12 och s. 100 f.; E. Brate, *Anteckningar 1904* (ATA), *Svenska runristare* (1925), s. 73; O. von Friesen, *Runorna* (*Nordisk kultur*, Bd 6), s. 221.

Äldre avbildningar: U 207: P. Helgonius och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds *Monumenta* och B 95); Dybeck (D 2:114), Brate foto 1904 (ATA). U 208: Peringskiöld, teckning (i F 1 5:1), träsnitt (i F 1 5:1, *Monumenta* och B 93); Dybeck (D 2:115); Brate foto 1904 (ATA).

De båda runstenarna, som utgöra ett monument, äro resta intill varandra på en liten kulle, 100 m. V om Råcksta mangårdsbyggnad, 100 m. S om trädgårdsmästarbostället, 8 m. N om en gärdesväg, som i västlig riktning går ut över ägora. — Platsen är utmärkt på Geologiska kartbladet »Rydboholm».